

OŃTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы	044 – 47/11 ( )	
Әдістемелік нұсқаулық	6 беттің 1 беті	

Тәжірибелік дағдылар орталығында клиникалық дағдыларды оқыту бойынша оқытушыларға арналған әдістемелік нұсқау (орындау алгоритмі қолдануымен)

Өкпе аускультациясы

Мамандығы: 6В10101 – «Жалпы медицина»

Пән атауы: «Ішкі аурулар пропедевтикасы»

Курс: 3

Кафедра: «Ішкі аурулар пропедевтикасы»

Құрағандар: Бекмурзаева Э.К., Токтарова Г.А.

Шымкент, 2022ж.

OÑTÜSTIK QAZAQSTAN

MEDISINA

AKADEMIASY

«Oñtüstik Qazaqstan medicina akademiasy» AQ

SOUTH KAZAKHSTAN

MEDICAL

ACADEMY

AO «Южно-Казакстанская медицинская академия»

«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы

Әдістемелік нұсқаулық

044 – 47/11 ( )

6 беттің 2 беті

Кафедра мәжілісінде қаралды

Хаттама № 4А , " 13 " 12. 2022ж.

Кафедра меңгерушісі, м.ғ.д., профессор Бекмурзаева Э.К.

- 1.Клиникалық дағды атауы:** «Өкпе аускультациясы»
- 2.Оқыту мақсаты:** Өкпе аускультациясын жүргізу дағдысын қалыптастыру.
- 3.Алдын-ала инструктаж бен манекенде дағдыны көрсетуге арналған уақыт:**
5 мин.
- 4. Дағдыны игеруге арналған уақыт:** 15-20 мин.
- 5. Дағдыны игеруге арналған қажетті теориялық білімдер:**
1. Өкпені аускультациялау әдістемесін оқыту.
  - 2.Өкпені аускультациялау техникасын үйрету.
  3. Науқаста тыныс алудың негізгі шуын анықтаңыз
  - 4.Науқастың негізгі тыныс алу шуларын талдаңыз
  5. Патологияны анықтауға студенттерді тарту
  - 6.Студенттерді негізгі тыныс алу шуларын анықтауға тарту
  7. Студенттерді тыныс алудың қосымша шуын анықтауға тарту
  8. Өкпенің аускультация деректерін диагностикалау .
  9. Өкпенің аускультация деректерін негіздеу .
  - 10.Өкпенің аускультация деректерін қорытындылау .
- 6.Тренажер, симулятор, манекен, моделдер тізімі:**
- К+
  - фонендоскоп
  - рентген сурет
- 7. Медициналық құралдар мен жабдықтар тізімі:**
- фонендоскоп,арнайы медициналық перчатка және колпак
- 8. Дағдыны орындау алгоритмі:**

№	Қадамдық әрекеттер	орындалды	орындалмады	ескерту
1	Пациентпен сәлемдесті			
2	Пациентке өкпе аускультациясын жүргізетінін айтты			
3	Қолдарын дене бойымен төмен қарай түсіртіп тұруын өтінді			
4	Аузын сәл ашып, мұрынмен тыныс алуын сұрады			
5	Пациентті сол қолымен демеп, алдыңғы жағынан өзіне ыңғайлы тұрды			
6	Оң жақ бұғана үсті ойығына стетоскопты қойып, кемінде бір тыныс алу-тыныс шығару фазасын тыңдады. Екі жақты салыстыра отырып аускультация жүргізді			
7	I қабырға аралыққа стетоскопты L.parasternalis бойынша қойып симметриялы нүктелерге аускультация жүргізді			
8	II қабырға аралықта L.parasternalis және L.medioclavicularis ортасындағы сызықтар бойынша симметриялы нүктелерге аускультация жүргізді			
9	III қабырға аралықта L.medioclavicularis сызығы бойынша симметриялы нүктелерге			

	аускультация жүргізді			
10	Пациенттің екі қолын желкесіне қойып тұруын сұрады			
11	Екі жақтан қолтық орта сызығымен қолтық ойығына тереңірек енгізіп, симметриялы нүктелерге аускультация жүргізді			
12	Қолтық орта сызығымен IV қабырға аралыққа стетоскопты қойып, симметриялы нүктелерге аускультация жүргізді			
13	Қолтық орта сызығымен V қабырға аралыққа стетоскопты қойып, симметриялы нүктелерге аускультация жүргізді			
14	Пациенттің арқа жағынан жауырын үстінен стетоскопты қойып, симметриялы нүктелерге аускультация жүргізді			
15	Пациенттен екі қолын алдыңғы жағынан айқастырып, иықтарына қойып тұруын сұрады			
16	Жауырын аралыққа жоғарғы деңгейінде стетоскопты омыртқа жотасынан неғұрлым алшақ, жауырынға жақын стетоскопты қойып симметриялы нүктелерге аускультация жүргізді			
17	Жауырын аралыққа төменгі деңгейінде стетоскопты омыртқа жотасынан неғұрлым алшақ, жауырынға жақын стетоскопты қойып симметриялы нүктелерге аускультация жүргізді			
18	Жауырын сызығымен жауырын астынан симметриялы нүктелерге аускультация жүргізді			
19	Дәл жоғарыдағыдай етіп, тағы бір қабырға аралыққа төмен түсіп, симметриялы нүктелерге аускультация жүргізді			
20	Аускультация нәтижесіне сипаттама берді («өкпеде везикулалық тыныс, қосымша шулар естілмеді» немесе патологиялық жағдайларда тыныс пен қосымша шуларды сипаттайды)			

9. Тапсырмалар: Өкпені аускультациялау техникасын көрсету, тыныс алу мүшелерінің әртүрлі аурулары бар науқастардағы негізгі тыныс алу шуларын және олардың өзгерістерін талдау, жанама тыныс алу шуларын анықтау және саралау.

10. Сабақ тақырыбы бойынша бағалауға арналған материалдар:

Тесттер:

1. Везикулярлы тыныс алу мынадан басқа барлық облыстарда тыңдалады:

- өкпенің алдыңғы беті бойынша екінші қабырғадан төмен
- аксиллярлы облыстарда

- в) жауырынның бұрыштарынан төмен
г) жауырын аралық кеңістікте III-IV кеуде омыртқа деңгейінде
2. Бронхиалды тыныс сау адамда бүкіл жерінде тыңдалады, мына жерден басқа :
- а) өкпенің алдыңғы беті бойынша екінші қабырғадан төмен
б) кеуденің тұтқасы
в) III-IV кеуде омыртқа деңгейінде жауырын аралық кеңістікте
г) көмей үстінде
3. Везикулярлы тыныс алудың негізгі механизмі:
- а) тыныс алу және тыныс шығару кезінде ауаның дауысты саңылау арқылы өтуі
б) кеңірдектен бронхқа өту кезінде ауаның құйынды қозғалысы
в) альвеолярлы қабырғалардың ауамен толтырылуы дем алу кезеңінде және дем шығару басында
г) альвеолярлы қабырғалардың ауамен толтырылған кездегі тербелістері
4. Бронхиалды тыныс алудың негізгі механизмі:
- а) тыныс алу және тыныс шығару кезінде ауаның дауысты саңылау арқылы өтуі
б) кеңірдектен бронхқа өту кезінде ауаның құйынды қозғалысы
в) альвеолярлы қабырғалардың ауамен толтырылуы дем алу кезеңінде және дем шығару басында
г) альвеолярлы қабырғалардың ауамен толтырылған кездегі тербелістері
5. Везикулярлы тыныс алудың физиологиялық әлсіреуі орын алады барлық жағдайда, мынадан басқа :
- а) кеуде қуысының бұлшық етінің күшті дамуы
б) тамақтануы жоғары адамдарда
в) плевра қуысында сұйықтық жиналғанда
г) беткей тыныс алу кезінде
6. Төменде көрсетілген синдромдардың қайсысы патологиялық бронхиальды тыныс алумен қосарланып жүреді:
- а) бронхиалды обструкция синдромы
б) өкпе тінінің тығыздалу синдромы
в) плевра қуысында сұйықтықтың жиналу синдромы
г) өкпе тінінің ауасының жоғарылау синдромы
7. Везикулярлы тыныс алудың патологиялық әлсіреуіне алып келеді мынадан басқа:
- а) альвеол қабырғаларының қабыну ісінуі
б) ауа бойынша альвеолға ауаның жеткіліксіз түсуі-мұрын жолдарына олардың ішінара обструкциясына байланысты
в) ұсақ бронхтардың тегіс бұлшықеттерінің спазмы
г) плевра қуысында сұйықтықтың жиналуы
8. Құрғақ ысқырық сырылдар пайда болады
- а) сұйықтыққа толтырылған альвеол жабысқанда
б) бронх түйілуі немесе ісінуі есебінен бронх қуысы тарылғанда шырышты қабықшасы
в) бронхтардан сұйықтық арқылы өткен кезде
г) ауаның дауыс саңылауы арқылы өту кезінде
9. Бронх-өкпе жүйесінің қандай ауруларында патологиялық бронхиальды тыныс пайда болады:
- а) бронх демікпесі
б) өкпе эмфиземасы

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Ішкі аурулар пропедевтикасы» кафедрасы		044 – 47/11 ( )
Әдістемелік нұсқаулық		6 беттің 6 беті

- в) ірі көлемді пневмонияның екінші сатысы
 г) экссудативті плеврит
10. Амфориялық тыныс қай кезде тыңдалады ?
- а) ашық пневмоторакс
 б) альвеол экссудатпен толық толтыру кезінде
 в) ірі бронхпен байланысқан өкпе қуысы болған жағдайда
 г) плевра қуысында сұйықтық жиналғанда

11. Орындауды бағалау критериилері:

- ✚ Берілген тапсырманы толық орындады
- ✚ Берілген тапсырманы толық орындамады немесе жартылай орындады
- ✚ Берілген тапсырманы мүлдем орындаған жоқ.

12.

Әдебиет: негізгі және қосымша:

Негізгі және қосымша

1. Глобальная стратегия диагностики, лечения и профилактики хронической обструктивной болезни легких (пересмотр 2017 г.)
  2. Пропедевтика внутренних болезней, Мухин Н.А., Моесеев М.А., учебник 2014г., 2-е изд. Дополнено и переработанное.
  3. Пропедевтика внутренних болезней, Василенко В.Х., учебник 2014г.
- Дополнительная:**
4. Федеральные клинические рекомендации по диагностике и лечению бронхиальной астмы 2016 // www.pulmonology.ru
  5. Global Strategy for Asthma Management and Prevention. Revised 2016 // www.ginasthma.com.
  6. Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease. Global Strategy for the Diagnosis, Management, and Prevention of Chronic Obstructive Pulmonary Disease. Revised 2016 // www.goldcopd.com.
  7. Miller M.R., Hankinson J., Brusasco V. et al. Standardisation of spirometry. «Series ATS/ERS task force: standardisation of lung function testing». Edited by V. Brusasco, R. Grapo and G. Viegi. Number 2 in this Series // Eur. Respir. J. 2005. V. 26. P. 319-338

13. Бағалауға арналған материалдар бойынша дұрыс жауаптар эталоны

1-г	6-б
2-а	7-в
3-в	8-б
4-а	9-в
5-в	10-в